

La Roviralta

El Pont de Vilomara i Rocafort

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: El Pont de Vilomara
Alçada: 283

Coordenades:

Latitud: 41.71675
Longitud: 1.87968
UTM Est (X): 406807
UTM Nord (Y): 4618934

Classificació

Número de fitxa 08182 - 220
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XIII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: PGOU 1998
Número inventari Si (IPA 34826)
Generalitat i altres inventaris
Accés Restringit
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08181A0120000300000OQ
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: dc., 31/08/2016 - 02:00

Descripció

El mas Roviralta és una de les finques més extenses i antigues del Pont de Vilomara. La masia s'ubica, en un punt dominant visualment entre el Solell de la Roviralta, el Clot dels Noguers i el bosc que porta el mateix nom que el mas. Dins de la propietat hi circulen varis torrents com el de Sant Romà i el de la Font de la Roviralta, que desaigüen al riu Llobregat en el seu pas pel municipi.

L'antiguitat de la masia i les diferents reformes i ampliacions que ha patit mostren una planta complexa de diferents cossos. El cos principal és de planta quadrangular, amb la coberta a dues vessants i el carener perpendicular a la façana. Adossades al cos principal, hi ha altres edificacions auxiliars de caràcter productiu com la pallissa, l'era, els cellers, diferents corrals, l'antic trull i tines. Es conserva el celler i el forn de pa. A més de les tines que es troben a la pairalia, n'hi ha d'aïllades, als quatre vents; el primer grup, està compost per dues tines cilíndriques amb les barraques corresponents, construïdes l'any 1752; estan ubicades a tocar d'una gravera. El segon grup també està compost per dues tines, datades de l'any 1828 i conegudes amb el nom de tines de l'Hort. També hi ha quatre forns de calç, dos d'ells encara perceptibles. Així com una font a uns 100 metres de la casa.

Les dues darreres ampliacions corresponen al segle XVIII i al segle XIX. Aquesta darrera feta per la besàvia dels actuals propietaris i és la que amplia per migdia la superfície de la casa, cobrint un espai com si es tractés d'un carrer de pas i ocultant l'actual entrada de portal adovellat.

Observacions:

El mas havia tingut forn d'obra propi i possiblement de calç. Actualment encara conserva un bon conjunt de barraques de vinya, moltes d'elles en un estat de conservació excel·lent i varis grups de tines. El primer conjunt té la llinda gravada amb el nom de TONI KOMAS " 1752. La documentació parla de la venda d'una peça de terra pertinença del mas Roviralta, realitzada l'any 1750 per Silvestre Serra pagès de Rocafort a favor d'Anton Comas. En un segon document, es diu que en Francesc Aguilar, pagès de Rocafort i la seva esposa Maria Aguilar i Rovira de Roviralta, signen un conveni segons el qual "donen facultat y concedeixen ple poder al sobre dit Anton Comas (...) de fer una tina de modo apareixerà a ell y als seus allí ahon voldran dins de aquella pessa de terra de tinguda de una quaratera de sembradura de blat poch mes o menos, situada en dit terme de Rocafort de pertiencias del mas de Roviralta, que dit Anton Comas te y posseeix a rabassa morta, per títol de venda son favor feta per Silvestre Serra, pagès del mateix terme de Rocafort (...). La qual pessa de terra fou establerte a favor de dit Silvestre Serra a rabassa morta per Magi Vilar i de Sola y Maria Rosa Vilar y Font Sirarench, conjugues". A prop de les tines de Roviralta també hi ha un segon conjunt conegut com les tines de l'Hort, construïdes al voltant de 1828, que consisteix en dues tines circulars encaironades, amb la coberta en perfecte estat de conservació.

Història

La família actual són els descendents directes de Can Roviralta. La primera referència escrita data del segle XIII. En un pergamí de 1281, s'esmenta entre altres propietaris, a Bernat Roviralta, que signen plegats una confessió de domini a favor de Pere de Sitjar, senyor de Rocafort. Posteriorment, en un document de l'any 1300 s'esmenta a Guillem de Roviralta com a cap de família. Quatre anys després, Bernat de Roviralta, establí a Guillem Torre el dret de caça a les seves terres. L'any 1362 un tal Pere de Roviralta renuncia al beneficiat de les capelles de Sant Vicenç i de Sant Romà i al 1370 renuncia a tots els drets que tenia sobre el mas i va fer un establiment. Segons consta a la documentació, la construcció de l'ermita de Sant Romà va anar a càrrec de Pere de Sitjar i quan aquest va morir, la seva vídua, Guillema de Nerell, l'any 1353. A mitjans del segle XVI, en el fogatge de 1553 hi ha dos focs registrats com a Rovira. Se'ls diferencia perquè un està situat al pont i l'altra és Joan Rovira que viuria al Mas més antic. A partir d'aquest moment comença un procés d'expansió de la propietat; s'adquireixen els masos de Vilardell, Carossa, Posa i Garriga (en el terme de Rocafort) i Planes (Talamanca) i en dues confessions a favor del monestir de Sant Benet de

Bages, l'any 1636 i 1658 es reafirma la possessió dels masos. Durant el segle XVIII el mas inicia l'expansió del conreu de la vinya, com ho testimonien el gran nombre de barraques i tines que es localitzen en la seva propietat.

En el cadastre del 1773, la propietat passa a mans de Maria Roviralta i Aguilar i una part d'aquest està en mans de Josep Casajoana, i que hagué de pagar 241 rals per vint-i-cinc jornals de camps de secà, un jornal de bosc, mig jornal de vinya, un quartal de secà, dinou jornals d'erm, la casa amb el personal i dos mossos, dos bous i un ruc.

A principis del segle XX, l'any 1907 la propietat està en mans de Joan Camprubí i Josep Casajoana i Viladoms. Actualment, els propietaris són els germans Joan, Salvador i Josep Camprubí.

Bibliografia

BALLBÉ i BOADA, Miquel (2000). Topònims de Sant Llorenç de Munt i rodalia. Ed. Centre Excursionista de Terrassa i Diputació de Barcelona.

BALLBÉ i BOADA, Miquel (1998). El Pont de Vilomara i Rocafort. Aspectes històrics. Ed. Centre d'Estudis del Bages. Barcelona.

